

?leti?im Kayg?s? Ölçe?i (?KÖ-24)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?leti?im Kayg?s? Ölçe?i (?KÖ-24). Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23228>

Öz

İleti?im Kayg?s? Ölçe?i (?KÖ-24), bireylerin çe?itli ileti?im ortamlar?nda deneyimledikleri kayg? düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif uyarlama bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle grup tart??malar?, toplant? ortamlar? ve bireyleraras? diyaloglar gibi spesifik ba?lamlardaki kayg? e?ilimlerini tespit etmeyi hedefler. Ölçek, 2018 y?l?nda Veysel Çakmak taraf?ndan yap?lan bir çal??ma kapsam?nda Türkçeye adapte edilmi? ve geçerlik/güvenirlik analizleri gerçekte?tirilmi?tir. Ölçe?in temel amacı, ileti?im süreçlerinde ya?anan rahatsızlık, gerginlik ve kaç?nma davran??lar?n? nicel olarak de?erlendirmektir.

Anahtar Kelimeler

İleti?im Kayg?s?, ?KÖ-24, Sosyal Medya, Psikometri, Uyarlama Ölçek, İleti?im, Kayg?, Güvenirlik.

Yazarlar

Veysel ÇAKMAK

Amaç

İleti?im Kayg?s? Ölçe?i (?KÖ-24)'nün temel amacı, bireylerin farklı sosyal ve profesyonel ba?lamlarda sergiledikleri ileti?imsel kayg? düzeylerini belirlemektir. Bu araç, özellikle yüksek kayg? seviyelerinin akademik başarı?, sosyal ilişkiler ve mesleki performans üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerini ara?t?rmada kullan?lmak üzere tasarlanm??tır.

Ölçek, ileti?im kayg?s?n? tek bir genel skor yerine, spesifik alt boyutlar (Grup İleti?imi, Toplant? İleti?imi, Bireyleraras? İleti?im, Genel İleti?im) üzerinden inceleyerek daha detaylı ve yap?sal bir analiz imkanı sunmaktadır. Bu sayede ara?t?rmacılar ve uygulayıcılar, kayg?n?n kayna??n? ve hangi ileti?im türlerinde yo?unlaşt??n? tespit edebilirler.

Yapı

Ölçek, psikolojideki **İleti?im Kayg?s?** (Communication Apprehension) yap?sal alan?n? ölçmektedir. İleti?im kayg?s?, bireyin gerçek veya beklenen ileti?im durumlarında duydu?u endişe veya korkuyu ifade eden bir durumdur. Bu yapı genellikle fiziksel semptomlar (gerginlik, sinirlilik) ve davran??sal kaç?nmalar (tart??malara kat?lmama, diyalogdan çekilme) ?eklinde kendini gösterir.

?KÖ-24, ileti?im kayg?s?n?n durumsal ve ba?lamsal do?as?n? yakalamayı amaçlar. Ölçe?in maddeleri, bireylerin yeni tanıştıkları kişilerle sohbet etme, grup tart??malar?na kat?lma ve

toplantılarda konuma gibi spesifik sosyal etkileşimlerdeki duygusal tepkilerini değerlendirmeye odaklanmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin orijinal kaynağına dair bilgi bulunmamakla birlikte, uyarlama çalışmasında geçerlik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır. Ancak, Veysel Çakmak'ın (2018) çalışmasında geçerlik bulgularına dair doğrudan nicel bir veri sunulmamıştır. Tipik bir ölçek uyarlama sürecinde, **yapı geçerli** (örneğin, doğrulayıcı veya açmlayıcı faktör analizi yoluyla) ve **ölçüt bağımlı geçerlik** (benzer yapıya ölçek diğer ölçeklerle korelasyon) yöntemlerinin kullanılması beklenir.

Gelecekteki araştırmalar, bu ölçeğin Türk kültürüne özgü geçerliliğini, özellikle iletişim kaygısının diğer psikolojik yapılarla olan ilişkisini (örneğin, sosyal kaygı veya öz yeterlilik) inceleyerek desteklemelidir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık ve test-tekrar test yöntemleri kullanılarak raporlanmıştır. **Çı Tutarlılık** katsayısı olarak **Cronbach Alfa** değerleri hesaplanmıştır. **Test-tekrar test güvenilirliği** ise zaman içindeki tutarlılığı göstermektedir. Elde edilen değerler aşağıdaki gibidir:

Grup İletişimi: Çı Tutarlılık (Cronbach Alfa): 0.62; Test Tekrar Test Güvenirlii: 0.71

Toplantı İletişimi: Çı Tutarlılık (Cronbach Alfa): 0.70; Test Tekrar Test Güvenirlii: 0.72

Bireylerarası İletişim: Çı Tutarlılık (Cronbach Alfa): 0.71; Test Tekrar Test Güvenirlii: 0.47

Genel İletişim: Çı Tutarlılık (Cronbach Alfa): 0.79; Test Tekrar Test Güvenirlii: 0.78

Genel iletişim alt boyutunun iç tutarlılığı (Alfa = 0.79) kabul edilebilir düzeyde iken, Bireylerarası İletişim alt boyutunun test-tekrar test güvenilirliği (0.47) nispeten düşüktür ve bu durum, bu alt boyutun zaman içinde daha değişken olabileceğini düşündürmektedir. Diğer alt boyutlar kabul edilebilir güvenilirlik aralıklarında yer almaktadır.

Faktör Analizi

KÖ-24, dört temel alt boyuttan oluşmaktadır: Grup İletişimi, Toplantı İletişimi, Bireylerarası İletişim ve Genel İletişim. Bu yapı, muhtemelen ölçeğin uyarlama sürecinde gerçekleştirilen **Açmlayıcı Faktör Analizi (AFA)** veya **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** sonucunda belirlenmiştir.

Faktör yapısının, iletişim kaygısının farklı sosyal bağlamlardaki ayrımlarını desteklediği anlaşılmaktadır. Bu alt ölçekler, ölçeğin çok boyutlu bir yapıya sahip olduğunu ve iletişimi

kaygısının tekil bir olgu yerine farklı alanlarda farklı şiddetlerde ortaya çıktığını göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçek (Adaptation)

Biçim: Maddeler ve 5'li Likert tipi derecelendirme.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri veya genel yetişkin popülasyonu (Kaynak çalışmanın odak noktası yetişkinlerdir).

Yaş Grubu: Yetişkinler (18+).

Popülasyon Detayları: Veysel Çakmak'ın çalışması *İletişim Kaygısı ve Sosyal Medya* başlığında gerçekleştirildiğinden, katılımcıların sosyal medya kullanıcıları olması muhtemeldir.

Test Metodolojisi: Katılımcılar, her maddeyi 5'li Likert ölçeği üzerinde derecelendirirler (Örneğin: 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum). Ölçek, genel iletişim kaygısı puanı ve dört alt ölçek puanı vermektedir.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Test, Likert Ölçeği, Geç Tutarlılık, Test-Tekrar Test, İletişim Kaygısı, Sosyal Etkileşim.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Veri yok.

Bağlantı E-posta Adresleri: veyselcakmakk@gmail.com

Yazın Adresi: Veri yok.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Veysel Çakmak tarafından 2018 yılında yayımlanan bir kitap çalışması kapsamında yayınlanmıştır. Kullanım için yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Test Yılı: 2018 (Uyarlama Yılı).

Yazar?n çal??mas?na ait ba?lant?: academia.edu

Kaynaklar

Çakmak, V. (2018). *?leti?im kayg?s? ve sosyal medya*. Konya: E?itim Yay?nevi.

?leti?im Kayg?s? Ölçe?i (?KÖ-24) Maddeleri

- Grup tart??malar?na kat?lmay? sevmem
- Grup tart??malar?na kat?l?rken kendimi genellikle rahat hissedirim
- Grup tart??malar?na kat?l?rken gergin ve sinirli olurum
- Grup tart??malar?na dahil olmay? severim
- Yeni tan??t??m birisiyle sohbet ederken kendimi çok gergin hissedirim
- Diyaloglarda kendimi aç?kça ifade etmekten korkmam

ARABPSYCHOLOGY.COM